Face-lift voor een tienjarige

MS De tankvervanging voor de Koninklijke landmacht heeft, zoals wel bekend mag worden verondersteld, al heel wat voeten in de aarde gehad. Om meer dan een reden is dan ook in militaire kringen met voldoening gereageerd op de beslissing tot het aanschaffen van de Leopard 2. Immers, in de moderne oorlogvoering geldt terecht de tank als de *ruggegraat van de landstrijdkrachten*, zonder welke de krijgsmacht zou worden gedegradeerd tot een volslagen onbruikbaar instrument.
Daarom mag het al evenzeer worden toegejuicht dat er nu vaart wordt gezet achter de voorgenomen maatregelen tot het „oppeppen" van dat deel van het tankbestand dat, in overeenstemming met de plannen van politieke en militaire leiding, tot in het laatste decennium van deze eeuw zal blijven gehandhaafd in de bewapening van de parate landmacht. Het gaat daarbij dus om de Leopard 1, die inmiddels ook alweer kan bogen op een tienjarige staat van dienst in de onderscheidene tank- en verkenningsbataljons. Nagenoeg parallel aan de aflossing van de stokoude Centurion en AMX-13 door de Leopard 2 zal de Leopard 1 worden gerenoveerd om hem betere kansen te verschaffen tegenover de talrijke T-72s van het Warschau-Pact en, tot op zekere hoogte, de opvolger daarvan: de T-80 die zoveel zwaarder is gepantserd en verder en nauwkeuriger schiet, ook uit de beweging. Bovendien wordt ermee gerekend dat ook het Warschau-Pact terdege profiteert van de huidige ontwikkelingen op het gebied van de antitankwapens, met name de vergroting van dracht, trefzekerheid en pantserdoorborend vermogen. De beoogde verbeteringen aan de Leopard 1 zijn daarom van drieërlei aard; zij betreffen pantser, vuurleiding en munitie.

Voor de *verbetering van de bepantsering* is vooral uitgegaan van de prestaties van de T-72 en de WP-antitankmiddelen. De daaruit voortvloeiende noodzaak tot verzwaring van de bescherming van de toren en de zijkanten van het onderstel werd ook door de Bundeswehr reeds onderkend. De aldaar ontwikkelde en beproefde oplossing — het aanbrengen van extra pantserstaal in de vorm van platen rond de toren en zijschotten ter weerszijden van het onderstel — zal door de Koninklijke landmacht eveneens worden toegepast. Voor de 468 Leopards behoeft de aanschaffing van dat materiaal niet meer te kosten dan *f* 25 miljoen, aangenomen althans dat de gewenste haast wordt betracht zodat onmiddellijk kan worden aangesloten op de produktie die momenteel ten behoeve van de Bundeswehr gaande is. De montage geschiedt uiteraard in eigen beheer, in de tankwerkplaats.

Het huidige *vuurleidingssysteem* van de Leopard 1 zal binnen enkele jaren ongetwijfeld als verouderd moeten worden beschouwd. De optische afstandmeting zal dan bepaald te traag en te onnauwkeurig blijken te zijn om een voldoende snelle vuuropening te kunnen verzekeren en de trefkansen te maximaliseren, in het bijzonder wanneer rijdende moet worden gevuurd. Daarenboven duiden de ontwikkelingen steeds meer in de richting van gevechten bij duisternis en slecht zicht, met dientengevolge een toenemende behoefte aan nachtzichtapparatuur en restlichtversterkers. Voor de Leopard 1 wordt daarom gezocht naar een geïntegreerd vuurleidingssysteem met laserafstandmeter dat aan moderne nachtzichtapparatuur kan worden gekoppeld en dat per 1 januari 1982 beschikbaar kan zijn om te worden ingebouwd. Van de twee systemen die in aanmerking zouden kunnen komen is er een — de Belgische SABCA-vuurleiding — al operationeel en in gebruik bij de strijdkrachten van België, Canada en Australië. Het andere — het Westduitse Honeywell/Zeiss-systeem — is nog niet in produktie maar wordt nog beproefd. Een voordeel is overigens, dat beide systemen niet noodzakelijkerwijs behoeven gebruik te maken van hun eigen laserafstandmeter doch dat ook een ander type — zoals bijvoorbeeld het instrument van de Nederlandse producent Oude Delft — kan worden ingebouwd. Voor de verbetering van de vuur-

leiding van de Leopard 1 zal, naar het zich laat aanzien, een bedrag van *f* 205 à *f* 225 miljoen nodig zijn.

Bij de voorgenomen *verbetering van de munitie* gaat het met name om een nieuwe munitiesoort die de APDS-munitie van het 105 mm kanon zal moeten vervangen, omdat die in de jaren '80 op de dan te verwachten grotere schootsafstanden een te geringe uitwerking zal hebben. Om aan dat bezwaar tegemoet te komen, is een nieuw projectiel ontwikkeld dat berust op hetzelfde principe — A(rmour) P(iercing) D(iscarding) S(abot) is het projectiel welks harde, pantserdoorborende kern de baan vervolgt nadat een extra mantel, die in de beginfase een hoge aanvangssnelheid heeft mogelijk gemaakt, werd afgestoten — maar welks langere kern bovendien door vinnen wordt gestabiliseerd; vandaar de naam APFSDS, waarin de aanduiding F(in) S(tabilized) werd toegevoegd. Momenteel zijn er drie typen aan de markt: de M-735 van Amerikaanse makelij, de (PP)L-64, een Brits produkt, en de KEM-111 van een Duits-Israëlische combinatie. Alle drie zijn zij in zoverre gelijk dat hun kern bestaat uit een wolfraamlegering. Een in april jl. afgesloten vergelijking tussen de beide eerstgenoemde projectielen door de I(ndependent) E(uropean) P(rogramme) G(roup) monde uit in een voorkeur voor de (PP)L-64. Gestreefd wordt naar een mogelijke gezamenlijke Europese produktie, waarover wellicht in de loop van de komende maanden een beslissing zou kunnen vallen. Afgezien daarvan werd in de Nederlandse meerjarenraming al gerekend met een uitgave van *f* 50 miljoen in de periode tot en met 1983. In aanmerking nemende dat de stukprijs per projectiel naar schatting tussen *f* 1500 en *f* 2100 zal liggen, betekent dat dan nog niet meer dan slechts een voorzien in de eerste behoefte.

Het is de bedoeling dat de voorgenomen verbeteringen aan de Leopard 1 ongeveer een jaar voorlopen op de instroming van de Leopard 2. Op die wijze kan worden voorkomen dat de opleidingssector en de logistieke diensten te zwaar worden belast. Het is te hopen dat de nodige beslissingen, die tot dat verbeteringsproces de aanzet zullen moeten geven, zonder nodeloos tijdverlies zullen worden genomen. Want zolang er ook maar het minste of geringste mankeert aan de ruggegraat, blijft de stabiliteit van het geheel een zorgwekkende zaak!

TAPTOE BREDA
een jonge traditie gecontinueerd

Na drie geslaagde Nationale Taptoes in Breda wordt dat muzikale festijn, een lust voor oog en oor, ook dit jaar weer gehouden, en wel van 23 augustus tot en met 1 september, elke avond — met uitzondering van zondag 26 augustus — aanvangende te 21.00 uur, met bovendien op zaterdag 25 augustus een matinee te 15.00 uur.
Een groot aantal feestelijke herdenkingen is mede in de opzet verwerkt: 400 jaar Unie van Utrecht, 150 jaar Koninklijk Instituut der Marine, 150 jaar Garde Grenadiers en Jagers, 150 jaar Koninklijke Militaire Kapel, 165 jaar Koninklijke Marechaussee. Het militaire accent wordt dan ook duidelijk versterkt doordat alle grote militaire korpsen deelnemen: de Marinierskapel der Koninklijke Marine, de Tamboers en pijpers van het Korps Mariniers met fakkeldragers en excercitiedemonstratieteam van het Korps Mariniers, de Koninklijke Militaire Kapel met haar Tamboerkorps evenals de Kapel van de Koninklijke Luchtmacht met haar Tamboerkorps, de Johan Willem Friso Kapel, het Trompetterkorps der Cavalerie, het Tamboerkorps van het Garderegiment Grenadiers, het Jachthoornkorps van het Garderegiment Jagers, het Tamboerkorps van het Garderegiment Fuseliers Prinses Irene, het Cadettentamboerkorps „Prins Bernhard", het Tamboerkorps van het Regiment van Heutsz, het Tamboerkorps der Intendance, de trompetters van het Tamboerkorps van het Wapen der Koninklijke Marechaussee en het Motorteam van dat Wapen.
Het militaire element wordt aangevuld en omlijst door een aantal burgerkorpsen en -dansgroepen, op gelijke wijze als dat in voorgaande jaren het geval was. Het totale aantal deelnemers beloopt daarmee zo'n 1200 man.
Het bestuur van de organiserende Stichting heeft — niet in de laatste plaats vanwege de plezierige ervaringen met de KMA-reünisten van het vorige jaar — de suggestie gedaan dat geïnteresseerde oud-militairen de avond van *dinsdag 28 augustus* benutten om elkaar in groten getale te ontmoeten op de overdekte tribune op het KMA-terrein; een suggestie die dezerzijds uiteraard van harte wordt gesteund.
Alle VVV-kantoren in den lande kunnen u aan een kaartje helpen; de prijzen zijn — dat is een extra vermelding waard — nog dezelfde als vorig jaar: A-hoofdtribune *f* 20,—, B-zijtribune *f* 17,50, C-zijtribune *f* 12,50. Voor de matinee gelden gereduceerde prijzen, namelijk *f* 7,50 en *f* 5,—.

In een tijd waarin zo zeer wordt gestreefd naar het verdringen van de presentie van de krijgsmacht uit het leven van alledag is het ongetwijfeld de moeite waard te tonen dat nog steeds zeer velen van dat streven afkerig zijn. Die zeer velen kunnen elkaar treffen bij de Nationale Taptoe. En de actief dienende militairen kunnen hun oud-collega's daar stellig in grote aantallen ontmoeten op dinsdag 28 augustus!